

EDUCAȚIA PARENTALĂ: ABORDĂRI, PROBLEME ȘI PERSPECTIVE

Diana CAȘU *

CZU 37.018.1

Rezumat: *Articolul explorează problematica legată de educația parentală ca dimensiune educațională necesară pentru dezvoltarea tinerii generații și a societății în ansamblu. Autorul face o trecere în revistă a principalelor convenții, tratate, recomandări ale Consiliului Europei ce direct sau indirect se raportează la problema promovării și implementării educației parentale la nivel de politici de stat. Se dezvăluie situația de facto privind educația parentală în Republica Moldova, a cadrului normativ și politicilor din domeniul educațional, social, medical etc. Se trece în revistă rezultatele unui studiu de relevanță majoră privind serviciile educaționale cu referire la educația pentru parenting. De asemenea, articolul argumentează în favoarea introducerii educației pentru parenting ca disciplină opțională în școlile din Republica Moldova, evidențiind beneficiile acestei noi dimensiuni educaționale.*

Cuvinte-cheie: Parenting; educația pentru parenting; competențe parentale; politici educaționale; educație pentru familie.

PARENTAL EDUCATION: APPROACHES, ISSUES AND PERSPECTIVES

Abstract: *This article delves into the subject of parental education as an essential educational dimension for the development of the younger generation and society as a whole. The author reviews the main conventions, treaties, and recommendations of the Council of Europe that directly or indirectly address the issue of promoting and implementing parental education at the state policy level. The de facto situation regarding parental education in the Republic of Moldova and the regulatory framework and policies in the educational, social, medical, etc. fields are revealed. The*

---

* Diana CAȘU, profesoară, Colegiul „Alexei Mateevici” din Chișinău, casudiana@yahoo.com.

article also reviews the results of a major relevance study on educational services related to parenting education. Furthermore, the article advocates for the introduction of parenting education as an optional subject in schools in the Republic of Moldova, highlighting the benefits of this new educational dimension.

Keywords: Parenting; parenting education; parental skills; educational policies; family education.

Educația și pregătirea tinerei generații pentru viața de familie au rădăcini în practicile străvechi cunoscute sub numele de inițieri, prin intermediul cărora se evalua maturitatea tinerilor și pregătirea lor pentru responsabilitățile legate de muncă, viață și perpetuarea speciei umane. Studiile de istorie culturală și antropologie ne arată că în toate culturile și în toate epocile existau anumite standarde pe care tinerii trebuiau să le îndeplinească pentru a fi considerați pregătiți să se integreze în comunitatea generațiilor mature [2, p. 26].

Această noțiune pare să-și aibă originea, în antropologie, fiind propusă de Bronislaw Malinowski [3] antropologul, etnologul și sociologul englez de origine poloneză (1884 - 1942). Prin crearea termenului „parenthood” (creșterea copiilor), autorul abordează problematica din perspectiva funcțiilor pe care le dețin părinții în raport cu copiii lor (procreare, hrănire, educație, atribuirea unei identități, acces la statutul de adult etc.). Ulterior, în anii 1960, abordarea psihanalitică definește creșterea copiilor drept un construct de poziții parentale în relație cu procesul psihic de „a deveni părinte” [4, p.7].

Cert este că „arta de a fi părinte” se învață. Educația parentală este „o tentativă formală de creșterea conștiinței parentale și de utilizare a practicilor parentale în vederea educației copiilor [7, p.124].

Termenul de educație parentală, în sens larg, se referă la „programele, serviciile și resursele destinate părinților și celor care îngrijesc copii, cu scopul de a-i sprijini pe aceștia și de a le îmbunătăți capacitatea de a-și crește copiii [6, p.96]. Adică, se referă la calitatea de a „fi părinte”.

Într-un sens mai restrâns, educația parentală se referă la programele care ajută părinții să își dezvolte și să își îmbunătățească abilitățile parentale, să înțeleagă dezvoltarea copilului, să învețe să reducă stresul care poate afecta funcționalitatea parentală și să învețe să folosească modalități alternative de abordare a situațiilor dificile întâlnite cu copii [6, p. 96].

Conceptul de Educație parentală reprezintă ansamblul de programe, servicii și resurse destinate părinților/ reprezentanților legali/ persoanei în grija căreia se ală copilul, cu scopul de a-i sprijini pe aceștia în creșterea și educația copiilor, în conștientizarea rolurilor pe care le au și de a le dezvolta și îmbunătăți competențele parentale. Obiectivul principal al activităților de educație parentală este de a-i face pe părinți/reprezentanții legali/ persoana în grija căreia se ală copilul, să ie conștienți de importanța rolului pe care îl au în susținerea creșterii și dezvoltării acestuia, de a-și îmbunătăți sau modifica unele cunoștințe, atitudini, înțelegeri/viziuni și practici de îngrijire și educație în conformitate cu recomandările psihopedagogiei modern [9; 6, p.95-96].

Educația prin care pregătim tânăra generație în direcția preluării modelelor parentale, respectiv, construim modelele și stilurile parentale. Aceasta este o activitate de formare și include orice tip de acțiune educativă de informare, sensibilizare, învățare, antrenare, clarificare referitoare la valori, atitudini și practici parentale de educație.

Educația părinților este o formă de intervenție asupra părinților în favoarea educației copiilor, este un set de măsuri educative și de sprijin care ajută părinții pe următoarele dimensiuni:

- Înțelegerea propriilor lor nevoi (fizice, sociale, emoționale, psihologice);
- Cunoașterea și acceptarea nevoilor copiilor lor;
- Construiește punți de legare între părinți și copii [4, p.8].

Educația parentală poate fi analizată din mai multe perspective, deoarece este o temă complexă, care implică diferite aspecte ce se referă la viața familiei ca instituție socială și parte componentă a societății în ansamblu.

Perspective din care se poate aborda problematica educației parentale poate fi tratată din mai multe perspective:

- ✓ Perspectiva Dezvoltării Copiilor se concentrează asupra modului în care educația parentală afectează dezvoltarea copiilor. Se examinează cum stilurile de parenting, disciplina, comunicarea și suportul afectează abilitățile, comportamentul și bunăstarea copiilor.
- ✓ Perspectiva Egalității de Gen se referă la analiza și educarea contextuală privind repartizarea rolurilor, nivelului de implicare în procesul de îngrijire a copiilor între părinți.

- ✓ Perspectiva Politicilor Educaționale abordează problema adoptării și implementării politicilor de stat și politicilor educaționale privind educația parentală și susținerea familiei ca instituție socială.
- ✓ Perspectiva Psihologică se concentrează pe aspectele psihologice ale educației parentale, cum ar fi formarea atașamentului, dezvoltarea identității copiilor și rolul emoțiilor în relația părinte-copil.
- ✓ Perspectiva Culturală evidențiază aspectele contextuale a influențelor culturale valorile, tradițiile, religie și mentalități ce influențează modelul de educație parentală.
- ✓ Perspectiva Sociologică se referă la dimensiunea relațiile familiale, rolurile de gen și modelele de parenting existente în societate.
- ✓ Perspectiva Economică ține de analiza impactul costurilor asociate cu creșterea copiilor, condițiilor, și modului în care statul sprijină financiar familia ca instituție socială.
- ✓ Perspectiva Tehnologiei se referă la modul în care părinții și copiii interacționează în era digitală, influența tehnologiei asupra relațiilor familiale și a învățării copiilor.
- ✓ Perspectiva Stresului și Sănătății Mentale a Părinților explorează probleme ce țin de gestionarea stresului și menținerea sănătății mentale a părinților și copiilor în situații de criză și depășirea corectă a acestora păstrând integritatea mentală și favorizând starea de bine a copiilor și părinților.

Problema parentalității pare să țină strict de familie, ce în esență reprezintă un spațiu privat, impactul rezultatului activității educaționale realizate de părinți este unul de importanță socială, și prin urmare societate în ansamblu cât și statul ar trebui să se implice în problema asigurării condițiilor de educație a părinților, viitorilor părinți pentru asigurarea creșterii tinerii generații. Astfel, problematica educației de parenting conturează sarcini la nivel de politici de stat în vederea sprijinirii și promovării unei parentalității pozitive ce va asigura creșterea și dezvoltarea tinerii generații. Pentru a dezvolta o politică publică în vederea implementării programelor de educație a tinerilor și adulților privind o cultură de parentalitate pozitivă, este necesar de desfășurat studii riguroase și de elaborate, documente de politici naționale.

Practicile educaționale privind această dimensiune al noilor educații demonstrează necesitatea implementării educației de parenting și în Republica Moldova. Tinerii părinți se confruntă cu multiplele probleme de

ordin educațional al copiilor săi din lipsa de competențe parentale. Deseori, modelele educaționale abordate de părinți sunt limitate de experiența proprie de creștere în familie, fiind bazată pe modele autoritare și în cele mai grave situații practici violente fizice, morale, psihologice față de copii. În contextul unei societăți democratice în care trăim și recunoaștem drepturile copiilor aceste practici sunt inadmisibile.

Experiența altor state a demonstrate eficiența și importanța educației de parenting pentru societate. Referindu-ne la Comunitatea Europeană și direcțiile politicilor de dezvoltare a acestei noi dimensiuni educaționale pentru societate. Activitatea Consiliului Europei în domeniul copiilor și familiilor a adoptat o serie de instrumente juridice ce asigură și promovează susținerea părinților și copiilor [11]:

- Convenția privind drepturile omului și libertățile fundamentale (STE nr. 5), ce protejează drepturile tuturor, inclusiv ale copiilor;

- Carta Socială Europeană (STE nr. 35) și Carta Socială Europeană revizuită (STE nr. 163), în care se menționează că „familia ca unitate fundamentală a societății are dreptul la o protecție socială, juridică și economică corespunzătoare pentru a-și asigura deplina dezvoltare” (Art. 16);

- Convenția Europeană privind Exercițarea Drepturilor Copilului (STE nr. 160);

- Convenția asupra relațiilor personale care privesc copii (STE nr. 192);

- Recomandările Comitetului de Miniștri către statele membre: Nr. R (84) 4 privind responsabilitățile părintești; Nr. R (85) 4 privind violența în familie; Nr. R (87) 6 privind familiile de plasament; Nr. R (94) 14 privind politicile familiale coerente și integrate; Nr. R (96) 5 privind concilierea vieții profesionale cu viața de familie; Nr. R (97) 4 privind asigurarea și promovarea sănătății familiilor monoparentale; Nr. R (98) 8 privind participarea copiilor la viața familială și socială; Recomandarea (2005)5 privind drepturile copiilor care trăiesc în instituții rezidențiale și și Recomandarea (2006)5 privind Planul de acțiune al Consiliului Europei pentru promovarea drepturilor și participarea deplină a persoanelor cu dizabilități în societate: îmbunătățirea calității vieții persoanelor cu dizabilități în Europa 2006-2015.

Recomandarea (2006)19 [11] Comitetului de Miniștri a Consiliului Europei, pentru crearea de condiții care să vină în sprijinul însușirii unei edu-

cații parentale pozitive. Acesta definește educația parentală pozitivă drept „comportament parental îndreptat spre binele copilului” și recomandă ca statele membre să-și organizeze politicile și programele astfel încât acestea să fie în favoarea implementării acțiunilor pentru combaterea situațiilor de vulnerabilitate.

Declarația politică a miniștrilor europeni responsabili cu afacerile de familie la cea de-a 28-a sesiune (Lisabona, Portugalia, 16-17 mai 2006):

- Recunoaște că parentalitatea, deși este legată de intimitatea familială, ar trebui desemnată ca un domeniu al politicii publice și trebuie adoptate toate măsurile necesare pentru sprijinirea parentalității și crearea condițiilor necesare pentru o parentalitate pozitivă;
- Menționează angajamentul de a promova o politică europeană comună; Recomandarea guvernelor statelor membre: [11].
- să recunoască caracterul esențial al familiilor și al rolului parental, să creeze condițiile necesare pentru o educație parentală pozitivă în interesul superior al copilului;
- să adopte măsuri legislative, administrative, financiare și de altă natură, respectând principiile enunțate în anexa documentului.

În Republica Moldova în ultimii ani au fost dezvoltate diverse forme, prin care se realizează promovarea parentalității pozitive, având ca scop dezvoltarea abilităților (mai ales prin servicii de informare) și a competențelor parentale (proiecte pilot de educație a părinților). În general, acestea sunt adresate părinților cu copii de vârstă mică și cu adolescenți.

Analiza politicilor și cadrului legal privind dezvoltarea abilităților și competențelor parentale în Republica Moldova constată lipsa unei viziuni unitare și intersectoriale a acțiunilor, activităților și serviciilor orientate în această direcție. Necesitatea de dezvoltare a abilităților, competențelor parentale, precum și a unor servicii specializate de educație parentală se regăsește în diferite documente de politici și acte legislative: Strategia națională “Educație pentru toți” pentru anii 2004-2015 aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 410 din 4 aprilie 2003; Programul de dezvoltare a educației incluzive în Republica Moldova pentru anii 2011-2020 aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 523 din 11 iulie 2011; Strategia pentru protecția copilului pentru anii 2014-2020 aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 434 din 10 iunie 2014; Legea nr. 123 din 18 iunie 2010 cu privire la

serviciile sociale; Legea nr. 60 din 30 martie 2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități; Legea nr. 140 din 14 iunie 2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți, Proiectul Strategiei Sănătatea, dezvoltarea și bunăstarea copiilor și adolescenților pentru anii 2014-2020. Cu toate acestea, viziunea de asigurare a unor astfel de servicii este sectorială și axată pe anumite categorii de beneficiari [6, p. 95].

Educația parentală este promovată și în Proiectul Strategiei sectoriale de dezvoltare pentru anii 2014-2020 „Educația-2020”, ca fiind foarte necesară pentru sprijinirea dezvoltării copilului, dar și pentru prevenirea unor fenomene negative. Proiectul Strategiei își propune crearea unui sistem unitar, corelat și complex de educație a părinților pe plan național. Politicile promovate de acest document se axează pe formarea și dezvoltarea competențelor parentale ca sprijin pentru creșterea și dezvoltarea copilului la potențialul maxim – ca premisă a transformării acestuia într-un adult bine integrat familial și social. Obiectivele trasează noi direcții, cum ar fi conceptualizarea și promovarea educației parentale la nivel de formare inițială și continuă, elaborarea și implementarea programelor de educație parentală [6, p. 96].

Strategia intersectorială este complementară Strategiei sectoriale de dezvoltare pentru anii 2014-2020 „Educația-2020”, propunând conectarea inițiativelor din domeniul educației cu cele din domeniul protecției copilului și din cel medical. Astfel, Strategia propune unificarea tuturor eforturilor și resurselor din sistemul educației, protecție sociale și medicale pentru a dezvolta abilitățile și competențele parentale, oferind oportunități părinților și tinerilor să participe la astfel de activități, în funcție de nevoile particulare ale acestora [8; 6.p 96].

Documentele de politici educaționale în domeniul protecției copilului, sănătății menționate în prezenta Strategie, conțin propuneri concrete privind dezvoltarea educației părinților, ca formă de sprijin pentru dezvoltarea abilităților și practicilor parentale, cu accent deosebit pe fiecare sector în parte, în funcție de specificul acestora și de problematica la care fiecare dintre sectoare trebuie să răspundă [6, p. 96].

Studiile efectuate la nivel național au constatat existența unor cunoștințe, atitudini și practici lacunare și neadaptate la condițiile socioculturale ac-

tuale în rândul familiilor, referitoare la aspecte ce țin de îngrijirea, educarea și dezvoltarea copilului. Necesitatea consolidării programelor de educație parentală în scopul promovării unor forme pozitive, nonviolente și participative de creștere și disciplinare a copilului, este una din recomandările Comitetului ONU pentru Drepturile Copilului, formulate în anul 2017 în „Observații finale cu privire la raportul periodic combinat al patrulea și al cincilea al Republicii Moldova [5. p.9].

În acest context, în cadrul „Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova 2030”, una din direcțiile trasate în cadrul acestui document strategic este orientată spre consolidarea parteneriatelor dintre familie, autorități locale și instituțiile educaționale prin dezvoltarea programelor de educație pentru familie și educație parentală.

Domeniul educației parentale a luat amploare în Republica Moldova după anul 2000. Un studiu amplu realizat de Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii (CNPAC) în parteneriat cu Ministerul Educației și Cercetării din Republica Moldova a desfășurat un studiu amplu de cercetare cu titlul Cartografierea programelor de educație parentală furnizate în Republica Moldova, [5] studiul având drept scop analiza serviciilor și a programelor de educație parentală care sunt livrate, în special, de sectorul asociativ din țara, analiza profilul programelor dezvoltate, ne prezintă situația de facto la nivel național privind practicile de promovare a educației pentru parenting în Republica Moldova.

Oferțele educaționale privind educația pentru parenting preponderent este oferită de organizațiile societății civile, (ONG) sau a prestatorilor de servicii educaționale, mai puțin de instituții publice. Astfel, din totalul celor 32 de organizații/ instituții eșantionate, 87,5% (28) au statut de ONG. Din cele 28 de organizații neguvernamentale participante la studiu, 89,3% (25) își desfășoară activitatea la nivel național. În același timp, 7,1% (2) dintre ONG-uri își desfășoară activitatea la nivel local, iar 3,6% (1) - la nivel regional. Instituții private 9,4% (3) din eșantion și doar o (1) instituție este publică [5. p.17].

Din totalul instituțiilor eșantionate, 62,5% (20), pe lângă activitățile de bază, desfășoară activităților care țin de domeniul educației parentale. Doar o singură instituție oferă servicii specific domeniului educației parentale ca activitate de bază [5. p.17].

Tipurile de activități desfășurate și prestate de organizații și instituții ce se referă la educația de parenting sunt: Seminare/training-uri; Campanii de mediatizare/informarea socială a populației; Acțiuni de promovare (advocacy și lobby); Prestare servicii; Cercetare, elaborarea de studii în diverse domenii; Reintegrarea social-economică a persoanelor în situații de risc [5. p. 20].

Programele existente destinate direct tematicii de educație pentru parenting în scopul formării și dezvoltării abilităților parentale sunt destinate prioritar părinții din rândul familiilor social-vulnerabile, fiind incluși în instruire părinții cu mulți copii, părinții care au copiii cu dizabilități, părinții din familii sărace care au probleme de relaționare cu propriii copii. Categoriile date sunt considerate prioritare, având în vedere lipsa resurselor financiare necesare pentru acoperirea costurilor care sunt solicitate de programele de educație parentală prestate contra plată [5. p. 22].

Tematicile programelor de educație parentală prestate în Republica Moldova au un caracter instructiv-informativ: Modalități de îngrijire și protecție a copilului; Educație fără violență; Îngrijirea copiilor cu dizabilități; Implicarea taților în educația copiilor; Comunicarea și relaționarea cu membrii familiei; Relația părinte – adolescent; Siguranța online a copiilor /dependența de gadgeturi; Îngrijirea copiilor de vârstă școlară; Educația sexuală în familie; Dezvoltarea abilităților parentale la viitorii părinți; Dezvoltarea abilităților parentale la părinții adoptivi [5. p. 25].

Principalele constatări ale studiului se rezumă:

- La nivel național nu există informații exhaustive cu privire la prestatorii de programe de educație parentală. Totodată, domeniul educației parentale nu este inclus în Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei (CAEM-2);
- Marea majoritate a programelor (59,6%) sunt prestate pentru populația generală de părinți, cu copiii de diferite vârste și în special pentru familiile social vulnerabile aflate în situații de criză;
- Lipsa de programe structurate (73,1%) și de lungă durată (71,2%). În medie, un program de educație parentală este prestat pe o perioadă de circa 3 ani.;
- În funcție de scopul programului, sunt implementate 10 programe pentru formarea educatorilor parentali/facilitatorilor, acestea fiind prestate

de 6 furnizori, iar 42 de programe - pentru formarea abilităților parentale;

- Dificultățile în desfășurarea programelor: recrutarea părinților-beneficiari ai programului (56%), lipsa sau insuficiența resurselor financiare pentru desfășurarea programelor (40,6%), recrutarea formatorilor pregătiți în domeniu (37,5%), acreditarea programelor (21,9%);
- Existența programelor nevalidate (38,5%);
- Acreditarea programelor de educație parentală este un subiect sensibil din cauza lipsei unei clarități cu privire la instituția care se ocupă de acest domeniu pe de o parte, este atribuția ANACEC, iar pe de altă parte a ANAS și CNAPSS, dar și a birocratizării procesului de acreditare [10].

Datele din studiu ne indică lipsa unui program educațional de parenting în cadrul sistemului educațional inclus ca o disciplină opțională pentru elevii din învățământului general, profesional tehnic, și inclusiv universitar. Necesitatea implementării unei discipline opționale în rândurile elevilor adolescenți ține de multiplele probleme cu care s-ar putea confrunta în perspectivă, aceștia în calitate de adulți în cadrul propriilor familii întemeiate „tânăra familie”. Introducerea educației de parenting ca disciplină opțională pentru elevii din clasele liceale reprezintă o măsură deosebit de benefică și necesară în societatea contemporană. Cu toate că mulți dintre noi avem aspirații și vise, una dintre cele mai mari provocări cu care ne confruntăm pe parcursul vieții este să devenim părinți buni. Educația pentru parenting ar putea aduce multiple avantaje atât pentru tineri, cât și pentru societate în ansamblu.

În al doilea rând, introducerea educației de parenting ar contribui la reducerea unor probleme sociale grave. Multe dintre problemele cu care se confruntă societatea, cum ar fi violența domestică, abandonul școlar, delincvența juvenilă și problemele de sănătate mentală, au cauze adânc înrădăcinate în modul în care suntem crescuți și în relația cu părinții. Educația pentru parenting ar putea ajuta la prevenirea și diminuarea acestor fenomene, prin formarea și dezvoltarea competenței parentale. În plus, această disciplină ar promova dialogul deschis și sănătos în familie. Elevii care învață despre parenting ar fi mai predispuși să discute cu părinții lor despre aceste aspecte, ceea ce ar contribui la consolidarea relațiilor în familie și

la dezvoltarea unei comunicări mai eficiente. Nu în ultimul rând, introducerea educației pentru parenting ar putea să ajute la îmbunătățirea gradului de conștientizare în ceea ce privește planificarea familială și sănătatea reproducerii. Tinerii ar învăța despre metodele contraceptive, prevenirea bolilor cu transmitere sexuală și despre importanța planificării unei familii în momentul potrivit.

Introducerea educației de parenting ca disciplină opțională pentru elevii din clasele liceale aduce cu sine beneficii semnificative atât pentru tineri, cât și pentru societate. Această măsură ar contribui la pregătirea mai bună a viitorilor părinți, ar reduce probleme sociale grave și ar încuraja dezvoltarea unor relații familiale mai sănătoase. Prin urmare, educația parentală este un imperativ de importanță socială, deoarece, putem oferi tinerilor instrumentele necesare pentru a deveni părinți responsabili și iubitori. Prin facilitarea dezvoltării competenței de părinte necesare pentru a fi părinți buni și pentru a cultiva relații familiale armonioase, această disciplină ar contribui la întărirea culturii egalității și a respectului în societatea moldovenească. Ca efecte colaterale de implementare a acestei dimensiuni educaționale aceasta poate combate probleme grave precum violența domestică, inegalitatea de gen, oferind tinerilor resursele pentru a construi familii stabile și pline de afecțiune. În plus, introducerea educației pentru parenting poate susține Republica Moldova în eforturile sale de a asigura o dezvoltare socio-economică durabilă. Prin instruirea tinerilor în privința planificării familiale, sănătății reproducerii și gestionării resurselor, aceștia vor fi mai bine pregătiți să ia decizii informate și să contribuie la dezvoltarea durabilă a țării.

Deci, educația pentru parenting reprezintă o direcție de consolidare socială în dezvoltarea și menținerea valorilor democratice în societate, cu o relevanță specială în contextul Republicii Moldova, unde consolidarea valorilor democratice și progresul social sunt de o importanță vitală și în acest context educația pentru parenting devine un instrument esențial în modelarea generațiilor viitoare.

În concluzie, educația pentru parenting nu este un aspect secundar într-o societate democratică precum Republica Moldova, ci reprezintă un element esențial în construirea unei societăți în care valorile democratice, egalitatea și responsabilitatea sunt prezentate în fiecare familie și în fiecare

comunitate. Prin investiția în educația pentru parenting, Republica Moldova poate clădi un viitor prosper, cu cetățeni mai bine pregătiți să contribuie la dezvoltarea durabilă a țării și la consolidarea democratică.

Referințe bibliografice:

1. Bune practici în educația parentală, instrumente pentru specialiști. pp. 50. Disponibil: <https://diposit.ub.edu/dspace/bitstream/2445/131058/1/Compendium%20ROU.pdf>
2. Cuznețov Larisa Leonid. Tratat de educație pentru familie. Pedagogia familiei, UPS „Ion Creangă” din Chișinău, Chișinău: CEP USM, 2008. pp. 624 disponibil: http://dir.upsc.md:8080/xmlui/bitstream/handle/123456789/26/Tratat_Educatie_pentru_familie_2008.pdf?sequence=3&isAllowed=y
3. Malinowski Bronislaw. Sex, culture, and myth. Harcourt, brace&world, inc. New York. 1962. Disponibil: <https://welcomecollection.org/works/rbsuk8v6/items?canvas=7>
4. Mocanu Liuba, Carabet Natalia, Educația parentală: Suport de curs; UPS „Ion Creangă” din Chișinău. Chișinău, S. n., 2020, pp. 57. Disponibil: http://dir.upsc.md:8080/xmlui/bitstream/handle/123456789/1897/Educatia_parentala_Suport_curs.pdf?sequence=1&isAllowed=y
5. Oceretnii Anastasia, Bătrânescu Veceaslav. Raport de cercetare. Cartografierea programelor de educație parentală furnizate în Republica Moldova. pp. 92. Disponibil: https://www.cnpac.md/wp-content/uploads/2020/11/Studiu-pilot_parenting_final.pdf
6. Orandaș Lilian. Educație parentală în contextul promovării parteneriatului școală-familie. p.94-98. Disponibil pe https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/94-98_17.pdf
7. Stanciuc Zinaida. Educație parentală – provocări și oportunități în educația copiilor. pp.120-127. Disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/P-120-127.pdf
8. Strategia intersectorială de dezvoltare a abilităților și competențelor parentale pentru anii 2016-2022. Aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.1106 din 3 octombrie 2016. Disponibil https://www.legis.md/cautare/getresults?Doc_id=95476&lang=ro
9. Strategia sectorială de dezvoltare pentru anii 2014-2020 „Educația-2020”5. Disponibil https://mecc.gov.md/sites/default/files/1_strategia_educatia-2020_3.pdf
10. Veronica Pelivan. Cartografierea programelor de educație parentală furnizate în Republica Moldova. Disponibil: <https://childhub.org/ro/bibliote>

ca-online-protectia-copilului/cartografierea-programelor-de-educatie-parentala-furnizate

11. Council of Europe Recommendation Rec(2006)19 on policy to support positive parenting. Disponibil: <https://archive.crin.org/en/library/legal-database/council-europe-recommendation-rec200619-policy-support-positive-parenting.html>